

LIKVIDACE A ODVOZ ODPADU

Pavel Jančovič

Odvážíme: sutě, komunální odpady, bioodpady,...
Dovážíme: pisky, šterky, betony,...

606 347 527 www.odvozyodpadu.cz

KUCHYŇKA
ŽELEZÁŘSTVÍ
ELEKTRO

KU-Ž-EL

Boby, sánky a hrabla jsme už konečně dali spát
a společně s vámi lákáme jaro veškerými
zahradnickými potřebami a nyní i širokým výběrem
velikonočního zboží.

Na podzim jsme obohatili náš sortiment o nádhernou
jabloneckou bižuterii, kterou neustále obměňujeme.

Nově připravujeme rozšíření naší již tak
pestré nabídky o základní drogistické výrobky.

Od 1.května bude opět prodloužena prodejní doba
vždy každou středu vás rádi obsloužíme do 19 hodin.

Na vaše případné dotazy ráda odpovím
na tel. 604 254 554

Dana Mourová, prodejna KU-Ž-EL

www.ku-z-el.cz

Obecní úřad Přezletice
Veleňská 48, 250 73 Přezletice – tel.: 286 852 133

JEDNORÁZOVÉ SVOZY

kompostovatelného odpadu - tj. tráva, listí, plevel,
ostříhané květiny, včetně větviček do průměru cca. 1 cm
do kontejnerů přistavených v určený den a hodinu
na vybraných stanovištích:

1. stanoviště	ul. Vinořská - ul. Pod hájem	čas 8.00 - 8.30 hod.
2. stanoviště	ul. Cukrovarská - ul. V podskalí	čas 9.00 - 9.30 hod.
3. stanoviště	ul. Ctěnická - ul. Topolová	čas 10.00 - 10.30 hod.
4. stanoviště	Horní návěs u zast. MHD	čas 11.00 - 11.30 hod.
5. stanoviště	ul. Na váze - ul. Zahradní	čas 12.00 - 12.30 hod.

Na každém stanovišti bude kontejner stát 30 minut,
během kterých bude k dispozici obsluha, která zajistí správné třídění
odpadu. Zbývající čas je na vysypání a přesun na další stanoviště.

Termíny svozu odpadu SOBOTA (vždy 2. a 4. v měsíci)	24. dubna
	8. a 22. května
	12. a 26. června
	10. a 24. července
	14. a 28. srpna
	11. a 25. září
	9. a 23. října

CVIČENÍ PRO ŽENY

každé pondělí 19.30–20.30 h
v sále obecního úřadu

„MY TŘÍDÍME NEJLÉPE“ – VÝSLEDKY KRAJSKÉ SOUTĚŽE OBCÍ

Letos se naše obec zúčastnila podruhé celokrajské soutěže ve třídění odpadů. A nevedeme si vůbec špatně, letos jsme z celkového počtu 260 obcí obsadili 25. místo, což je zlepšení i oproti výsledkům za rok 08 (to jsme skončili na místě 31.)

Je vidět, že se třídění dostává pod kůži stále více lidem, což je dobrá zpráva zejména pro naši přírodu a vlastně i ekonomiku. Jen by to chtělo třídít ještě trošku SVĚDOMITĚJI a PEČLIVĚJI! Stále stejný problém s nesešlapanými PET lahvemi a objemnými kartonovými krabicemi, které tak zbytečně zabírají prostor v kontejneru a ten se musí častěji vyvážet. A protože se každý svoz platí, je to velká škoda, aby obec zbytečně vynakládala peníze tam, kde nemusí, nemyslíte?

Za každý kilogram vytríděného odpadu podle jednotlivých druhů obec získává nemalou ODMĚNU – za loňský rok to bylo více než 180 000 Kč. Ty se pak použijí na úhradu svozů odpadu, a to i včetně bioodpadu, a třeba i košu a sáčků na psí exkrementy – čím větší odměna, tím víc se snižují náklady obce na likvidaci komunálního odpadu a třeba se jednou podaří dosáhnout vyrovnání stavu. To jsou ale sny spíše podobné těm ze sociální demokracie. LČ

**VAŠE DOTAZY, PŘIPOMÍNKY ČI POCHVALY PŘEDÁVEJTE, PROSÍM
AŽ UŽ V PÍSEMNÉ ČI ELEKTRONICKÉ PODOBĚ DO SCHRÁNKY OÚ!**

OBECNÍ ZPRAVODAJ – vydává Obec Přezletice, evidenční číslo MK ČR E 19096, vychází čtvrtletně, náklad 500 kusů.
Redakční rada: ing. Ludmila Červínová, ing. Veronika Vreclonová, ing. Ladislava Kopáčová, grafická úprava: Josef Slunéčko.
Uveřejňované příspěvky nemusí vyjadřovat názor redakční rady

OBECNÍ ZPRAVODAJ

19

ZDARMA

Přezletice • březen/2010

SLOVO STAROSTKY

Vážení a milí spoluobčané.

Skončila zima, která - dle mého názoru - byla po mnoha letech krásná, jakoby ji maloval sám pan Lada. Myslím, že byla opravdová, bílá, zkrátka taková, jaká má být. Přinesla nám i nějakou tu práci navíc. Museli jsme více odhazovat, proházovat, což i obci „přineslo“ zvýšené finanční náklady. Ale nevadí, stálo to zato. Nicméně nyní, když slezl sníh, je vše o mnoho horší. Všude se válejí odpadky - a hlavně ty cesty a silnice... Uklid na našich obecních cestách a pozemcích již probíhá, kde se to dá a kde je třeba i dle možností vyspravujeme.

Bohužel, s hlavním průtahem obcí to není a nebude tak jednoduché. Správa a údržba silnic slíbila, že bude co nejdříve vyspravovat výtluky, které po zimě zůstaly. Nicméně stále půjde jen o provizorní „látání“. Velmi intenzivně vyvíjíme nátlak na majitele, tedy na Krajský úřad a snažíme se dosáhnout zásadní rekonstrukce. V současné době se soustředíme alespoň na to, aby byly zahájeny práce na projektové dokumentaci.

A nyní k dalším pracím v naší obci: - stále probíhají práce na rekonstrukci elektrického vedení, místního rozhlasu a veřejného osvětlení. Práce byly přerušeny sněhem, ale firma již opět pracuje. Ještě nás čeká demontáž starých sloupů veřejného osvětlení a montáž nových na ulici Vinohradské. Je třeba ještě trošku trpělivosti s ne-

pořádkem a s tím, že lampy sem tam nesvítily. Zkrátka je vše ještě ve výstavbě a já pevně doufám, že vše bude co nejdříve dokončeno.

Ul. Topolová - v současné době je v nejhroším stavu stará část ulice Topolové. Projekty máme nachystané, dokonce jsme již vloni žádali o dotaci Krajský úřad - bohužel bezvýsledně. Nyní máme podanou žádost na Ministerstvo pro místní rozvoj. Pevně doufám, že tentokrát budeme úspěšní.

V naší obci a blízkém okolí velmi chybí mateřská školka. Obec má zpracovanou projektovou dokumentaci a podanou žádost o stavební povolení. Dalším, tím nejdůležitějším krokem, bude finanční zajištění akce. Toto bohužel zatím neumím časově odhadnout. V dalších zpravodajích vás budeme průběžně informovat.

Nyní také necháváme zpracovat projekty na rekonstrukce ulic V Podskalí, Kaštanová a Horní náves. V ulici V Podskalí je třeba nejdříve vyřešit majetkové vztahy, jelikož část pozemků není ve vlastnictví obce. Rekonstrukce Horní návesi a Kaštanové bude součástí tzv. revitalizace centra a měla by navazovat na výstavbu MŠ.

Práci na projektu multifunkční budovy, kde by byl i nový obecní úřad, z finančních důvodů zatím moc „netlačíme“.

Na podzim loňského roku probíhala jednání s dopravní firmou, která nabízí nasazení modernějšího vozového parku. Nicméně nedošlo k dohodě se stávajícím doprav-

cem a firmou Ropid - a tak na lepší auto-busy zatím budeme muset ještě počkat.

Vím, že problémů, které stále trápí naši obec, je více, nicméně nejsme schopni řešit vše najednou. Museli jsme si zvolit priority a postupovat dle našich možností.

Ještě než se vámi rozloučím, dovoluji si připomenout, že nás v květnu opět čekají volby do poslanecké sněmovny. Nechci vás zde unavovat dlouhými „politologickými úvahami“, nicméně si malý zamyšlení neodpustím.

Ráda bych připomněla, že i přes někdy nečitelné dění na naší politické scéně, je třeba občas vzpomenout nedávnou historii, kterou si naše země prošla. V médiích je často vytvářen hodně černý obraz o politické situaci v naší zemi, nicméně jsem přesvědčena, že za posledních dvacet let se událo daleko více pozitivního než negativního. A pevně doufám, že těch, kteří volají po době před Listopadem je daleko méně než těch, kteří jsou přesvědčeni o správném směřování našeho stávajícího vývoje. Nyní, v době hospodářské recese, bude volba probíhat mezi odpovědnými a realistickými správci naší země a mezi nezodpovědným přístupem populistů, kteří přicházejí s libvími sliby a neváhají přivést naši zemi do zadlužené budoucnosti s rozvrácenou finanční situací. Mně osobně se zdá volba jasná. Myslím, že i každá zodpovědná rodina ví, že v horších dobách zkrátka musí více šetřit a odložit méně potřebné výdaje. Vzhledem ke všem předcházejícím volebním výsledkům v Přezleticích jsem si jistá, že většina z vás přemýšlí podobně a tak se i v nadcházejících volbách rozhodne správně.

Všem nám přeji příjemné jaro, hezké Velikonoce a dobrou volbu v květnu.

Vaše starostka
Veronika Vrecionová

cholem je ignorování výzvy majitele znečištěného pozemku k úklidu „hovínka“!

Důrazně zde upozorňujeme, že stále platí Obecně závazná vyhláška (OZV) č.2/2008 o veřejném pořádku, opatření k jeho zabezpečení a čistotě v obci včetně sankcí za přestupek proti povinnostem tuto vyhlášku stanovených. Přechodem je ignorování výzvy majitele znečištěného pozemku k úklidu „hovínka“!

INFORMACE Z OBCE

stupek pak řeší pověření pracovníci obce a stanovují následné sankce (zejména finanční). Zjistit viníka opravdu není problém, jsme stále ještě malá obec, kde se v naprosté většině lidé znají alespoň podle vidění, spíše však i jménem.

Sankce jsou však krajní řešení, ke kterému ale v případě nutnosti důrazně přistoupíme, přesto zde opětovně zkusíme „lidskou“ cestu a požádáme všechny majitele psů, aby po nich důsledně uklízeli a předešli tak řešení přestupku proti OZV správní cestou.

Nedokážete-li si ale sami poradit s majitelem, jehož pes vám znečiští prostranství před domem, oznamte viníka na OÚ, uveďte i datum a dobu přestupku, pověření pracovníci zahájí s dotyčným správní řízení.

V sobotu 10. dubna proběhne tradiční JARNÍ ÚKLID. Z tohoto důvodu dochází ke změně v termínech sezónního svozu kompostovatelného odpadu, který byl již vyvezen na nástěnkách a webových stránkách. Termín 10.4. bude zrušen a na jednotlivých stanovištích budou firmou Zukal přistaveny kontejnery na veškerý zahradní odpad a budou zde k dispozici celé dopoledne. V případě jejich naplnění budou odvezeny a nahrazeny prázdnými.

Časy se mění a také rubriky zpravodaje je třeba po čase osvěžit a obměnit. Pochválení a Pokárání zanechme dle rady pionýrským táborům a zkusíme i změnit Přezletický pranýř na Přezletice v obrazech, kde bude dostatek prostoru k chválení i hubování. Uvidíme, zda už si bývalí pranýřovaní dají pozor a noví se nepřidají, či bude nutné pranýř obnovit. Já věřím, že to nebude potřeba.

Ale určitě sem dnes patří ještě jedno velké poděkování všem Přezletákům, kteří celou zimu pravidelně od sněhu uklízeli chodníky a ulice před svým domem a to, že platí vyhláška o povinnosti obce toto všechno uklízet, nebrali jako „teď už si dám nohy nahoru, ať se obec stará sama“. Děkuje. ZO

PÍSEMNÝ „ROZHOVOR“ S HEJTMANEM STŘEDOČESKÉHO KRAJE MUDr. DAVIDEM RATHEM

Od podzimu jsem marně žádala o osobní rozhovor s naším hejtmánem, při kterém jsem chtěla od dr. Ratha ukázat cestu k dokončení rekonstrukce naší obce bez dotací od Kraje; nedařilo se. Až po uveřejněním článku v Našem regionu nás pozval na schůzku náměstek hejtmána ing. Petera (shodou okolností ve stejném postavení jako bývalý náměstek ing. Žák, který nás v roce 2006 přijal místo hejtmána Bendla ohledně dotace na vodovod a kanalizaci) a odcházely jsme s malou, ale určitou nadějí.

LČ: Do konce února by prý měla být známa výše „volných“ finančních prostředků na další rozvoj dopravní infrastruktury Středočeského kraje. Z vyjádření pana náměstka je většina peněz vázána na projekty, smlouvy a úvěry zpracované minulým vedením kraje. Špatná zpráva pro obce s rozbitými krajskými silnicemi – nejsou peníze, nebude se opravovat. To bude ale jako v pohádce o Šípkové Růžence - zastaví se čas a všechno usne?

HEJTMAN: Když jsme po ODS převzali krajské finance, byla již skutečně značná tzv. volných prostředků vázána na konkrétní projekty. To však neznamená, že by současné vedení neinvestovalo do dopravní infrastruktury další prostředky. Na opravu silnic šlo v loňském roce více než 3,5 miliardy korun. Letos díky extrémní zimě budeme muset dát více peněz do běžných oprav silnic. Dlouhodobě je ale údržba silniční sítě podfinancovaná a jde o dluh vznikající desítky let. Silnice se opravují z našich daní a tudíž pokud je nechceme razantně zvýšit, nelze očekávat výrazné zlepšení stavu.

Rozsah oprav je přímo odvislý od stavu veřejných financí.

LČ: Loni na podzim mnoho obcí našeho kraje vyplnilo dotazník odboru dopravy KÚ ohledně pomoci při vytipování nejhorších silnic v rámci jejich katastru. Dotazník se vyplnil, odeslal a to bylo asi tak všechno. Odpověď, pokud přišla, zněla ve smyslu: Vaše silnice se opravovat nebudou. Trošku je to jako rčení „vlk se nažral a koza zůstala celá“?

HEJTMAN: Dovolím si s vámi nesouhlasit. Do dnešního dne došlo v rámci tohoto projektu na Krajský úřad Středočeského kraje

celkem 99 podnětů, které následně byly předány k příslušným SÚS. Ty je řešily konkrétně, také se spoluprací s místní samosprávou.

Bezpochyby víte, že se to týkalo i Vaší obce, která podle mých informací podala podnět na rekonstrukci průjezdové komunikace. S kompletní rekonstrukcí průtahu Přezleticemi se čekalo na dokončení inženýrských sítí v obci, nyní se příkročí projektové fázi a stavba by následně měla být zařazena do investičního plánu Středočeského kraje. Vzhledem k současnému stavu vozovky by pak měla být v nejbližších jarních měsících silnice opravena v rámci běžné údržby.

Vzhledem k této zkušenosti se podivuji Vašemu negativnímu hodnocení našeho projektu!

LČ: Při bleskové anketě v naší obci dost jednoznačně vyplynulo, že mnoho Přezletáků by ozelelo vrácení 30-ti korunového regulačního poplatku (který jde tak trochu kolem nás, protože nejbližší krajská lékárna je na Kladně či Mladé Boleslavi) a získané nezanedbatelné úspory by investovali, kam jinam než do opravy silnic. Jsou mezi nimi i voliči ČSSD. Váš názor?

HEJTMAN: Hrazení poplatků byl hlavním předvolebním slib ČSSD před krajskými volbami v roce 2008 a zejména díky němu vyhrála ČSSD volby. Protože se domnívám, že sliby se mají dodržovat, je naprosto logické, že jsme je uvedli v život alespoň v našich krajských nemocnicích.

Ujišťuji vás, že hrazení poplatků nemá žádný vliv na objem peněz vyčleněný na opravy silnic. Poplatky nás stály v loňském roce zhruba 80 milionů korun, za tuto sumu bychom opravili asi 10 km silnic, či jeden mostek. V kraji máme 8500km silnic, tudíž neplacení poplatků skutečně k lepším silnicím nepřispěje.

LČ: Po třičtvrté roce od prvního dopisu jedné zastupitelky Přezletic se zatím marnou žádostí o osobní schůzku s Vámi (ohledně pomoci při řešení palčivých problémů obce) se musím zeptat - myslíte, že bude i nadále platit: Setkat se s panem hejtmánem = mission impossible?

HEJTMAN: Jak jsem již zmínil v první odpovědi. Bohužel není v mých silách všem více než 1100 starostům a cca 16 tisícům zastupitelům našich obcí, kteří by všichni chtěli se mnou řešit své problémy, vyhovět. To snad pochopí každý. Od toho je systém krajských zastupitelstev, krajského úřadu, systém pošt a internetu.

Tolik 5 zodpovězených otázek. Snad jen malá glosa k poslední odpovědi, kde pan hejtmán zapomněl zmínit oblíbenou Lam-párnu. LČ

PŘEZLETICE V OBRAZECH

Skoro po dvou měsících začal tát sníh a mizel díky sluníčku a teplu opravdu hopem. Země ani nestačila vodu vsakovat a tak se „starých známých“ místech objevily louže jako jezera. louže

To je sněhu, to je sněhu, kolega z toho samým divením ztratil hlavu.

Na jedné straně obce se sníh odklízěl bagrem, na druhém konci se sníh využíval k zimním radovánkám. I když někteří žáci vinořské ZŠ na běžky měli svůj názor.

Sníh mizí a nastupuje bláto. Ačkoliv cesta přes pole do Vnoře již nevede oranicí, ale zůstane zde louka, na vyšlapané cestičce je bláta více než dost. Protože cesta je využívána denně oběma směry, nechali jsme přístupovou cestu přes lávku vydláždít starými dlaždicemi. Zároveň je před vstupem na „chodník“ zabudována škrabka na boty, takže už teď není nejmenší důvod nosit bláto na ulici!

Cesta do Ctěnic je nadále PĚŠÍ zóna a krádeže značek Zákaz vjezdu to nijak neovlivní!

8. ledna napadl sníh a ležel a ... Hejna ptáčků brala doslova útokem každé krmítko, které během chvíle bylo prázdné. O „obecní“ ptáčky se postaral Ludva, který rozmístil po vsi další krmítka; a tak i na frekventovaných ulicích nám nad hlavami radostně štěbetali zobající ptáčci. Jak ale Ludva v té výšce krmítka doplňoval, že by si nosil žebřík?

Tolik sněhu tady bylo naposledy před 30 lety, vzpomínají místní. Třetí den sněží, projede pluh, odhrne sníh do krajů ulice a sněhové bariéry rostou a rostou. Musela nastoupit těžká technika a sníh ze středu obce odklízit a odvézt k hasičárně.

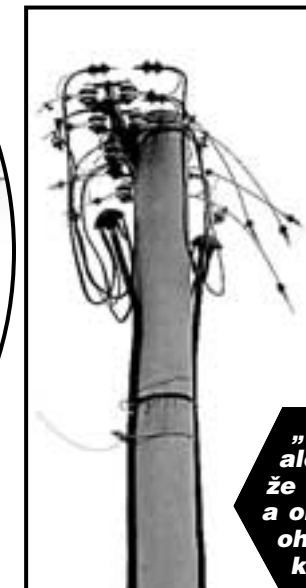
V noci z 2. na 3. února zmizely silnice na Veleň a Čakovice pod závějemí. Jen stromy podél silnice rozdělávaly nekočnou bílou pláň. Probit se skoro metrovými závějemí trvalo celé dopoledne a do práce se zapojili silničáři, traktory i naši techničtí pracovníci.

Kdyby měla obec peněz co má všude vody, to bychom se měli! Kde se mohou pochlubit, i když v našem případě spíš zaplakat, že mají na silnici vlastní vřídlo, takový malý vodotrysk

Staré musí ustoupit novému, to se nedá nic dělat. Však je to také rozdíl, když svítí nová lampička či „pomrkává“ stará.

„Od pantáty vedou dráty“, to se krásně rýmuje, ale v dolní části Přezletic to už neplatí. Škoda jen, že nové pouliční osvětlení nemá vychytané mouchy a občas nesvítí. Ale to se také podaří vyřešit; a tak ohyzně dráty budou chybět snad jen vlaštovkám, které se musí přesunout do horní části obce.

Trošku jako v Hrabalových Slavnostech sněženek, kdy celé Kersko zdobily nápisy „Zahradkáři Kersku“ – v našem případě „opravář“ turistických značek vzal na žluto i kameny na rohu Zahradní ulice. Zahradkáři Přezleticům

V létě se kácelo pomocí plošiny a teď v zimě to šlo jako na drátkách (ačkoliv dráty zde již chyběly).

2. VÁNOČNÍ SOUSEDSKÉ ZPÍVÁNÍ

Ačkoliv jaro klepe konečně na dveře, stále ještě najdeme zbytky sněhu, který pokrýval Přezletice skoro na dva měsíce. Sníh, zima, Vánoce... Pojdme se ještě vrátit na chvilku do Štědrého dne, na 11. hodinu dopolední k vánočnímu stromečku.

Druhý ročník „nové“ tradice se opravdu vydařil a předčil do počtu zpěváků všechna očekávání. **Stočlenný smíšený sbor** přezletických zpěváků všech věkových generací si s velkou chutí zazpíval za doprovodu kapely všechny známé české koledy a vánoční písně. Dvě akustické kytary a jednu elektrickou skvěle doplňoval brumlavý kontrabas, že to skoro lákalo upravit slova koledy Půjdem spolu do Betléma: A ty Adame (Vládo, Mílo) na kytaru drnky drnky... či A ty Dušane na tu basu.

Po pár písničkách následovala příjemná pauza na svažené víno; nebyla dlouhá, písní bylo před námi ještě dost a dost. Tečkou byla jako loni krásná pomalá Purpura, která každému navodila atmosféru rozsvíceného stromečku, vůně jehličí, cukroví a samozřejmě bramborového salátu a smaženého kapra či řízku.

„Takže milí sousedé, šťastné a veselé vánoční svátky a za rok vás tu čekáme ještě v hojnějším počtu“ loučila se s přítomnými Olina Hanzlíková, naše „dobrá kulturní duše“. Chvilku poté znělo hezky dlouho prostranstvím před obecním úřadem „šťastné a veselé“; než si smíšený přezletický sbor mezi sebou popřeje, to prostě chvíli trvá. **LC**

I ZAHRADA LÉČÍ

Naši novou rubriku o zajímavých léčivých bylinách začneme rakytníkem. To proto, že se už hojně rozšířil po celé ČR a můžete ho tedy pěstovat i na své zahradě, ale i proto, že je svými léčivými účinky mezi bylinami výjimečný. Ne nadarmo bývá rakytník díky své léčivé síle nazýván rostlinou budoucnosti nebo citroníkem severu či vitamínovou bombou.

JAK HO PĚSTOVAT A JAK VYPADA

Stromky rakytníku řešetlákového se v poslední době začaly hojně objevovat na zahradách, v parcích a kolem dálnic. Rostliny dobře snášejí sucho i chlad. Rakytník je rostlina dvojdomá, k jejímu rozmnožování tedy potřebujeme samčí i samičí rostliny. Obvykle se zpočátku jedné rostlině dobře daří a druhou ne a ne vypěstovat. Musíme jí několikrát vysadit znovu a mít trpělivost a když se to pak podaří, rychle se obě rostliny rozrůstají a nejsou vůbec náročné a nemusíme se o ně téměř starat. Rakytníky jsou dekorativní, což platí zvláště na podzim, kdy jsou obalené množstvím drobných, zářivě oranžových plodů.

TROCHA HISTORIE

Rakytník řešetlákový byl pro své léčivé účinky známý již dávno. Využívali ho obyvatelé Mongolska, Sibiře a Číny. V tradiční tibetské medicíně byl a je rakytník vysoce efektivním léčivem. Jeho latinský název Hippophae rhamnoides pochází ze staré řečtiny a v překladu znamená třpytící se kůň. Zvířata, která se pásala v oblastech výskytu rakytníku měla nádherně lesklou srst.

KTERÉ ČÁSTI RAKYTNÍKU SE VYUŽÍVÁJÍ A KTERÉ LÁTKY OBSAHUJE

Využíváme všechny části rakytníku: zejména plody, listy, kůru, semena. Zkusím

alespoň některé látky, které se v rakytníku vyskytují (řada je tak dlouhá, že by se nám do článku ani nevešla) vysoký obsah vitamínu C, dále vitamín A, D, E, F, K, P a řady B, cuk-

Rakytník řešetlákový

ry, flavonoidy, organické kyseliny – jablečná, vinná), třísloviny, karotenoidy, pektiny, cholin, betain, Fe, Mn, Si, Al, vysoký podíl nenasycených mastných kyselin – linolová, linoleová, olejová, palmitová. Olej obsahuje alkaloid hippophaein, z kterého vzniká biologicky aktivní amin serotonin, který má značný účinek antidepressivní a protinádorový.

JAK RAKYTNÍK ZPRACOVÁVÁME

V průběhu jara a léta othráváme některé zelené lístky a sušíme je. Z těch potom vaříme čaj. Ze syrových lístků můžeme dělat výluh. Na podzim, nejlépe v říjnu, sklídíme oranžové plody. Sklizeň je složitá, protože větvičky samčí rostliny mají dlouhé, ostré, husté trny a bez pořádného popíhání se nám ho sklídit nepodaří. Plody omyjeme, rozmixujeme a vyrábíme sirup či marmeládu. Zbylé oranžové slupky plodů necháme několik týdnů schnout. V zimě je pak používáme k vaření čaje, ale ještě předtím z nich oddělíme se-

mena. Semena obsahují vysoce kvalitní přírodní olej, proto i je využijeme např. při pečení chleba. Plody jsou extrémně kyselé, dochucujeme je tedy cukrem.

LÉČIVÉ ÚČINKY RAKYTNÍKU

A nakonec to nejdůležitější: co pro nás rakytník může udělat? Jeho působení je velmi všestranné, takže snad každý z nás najde svůj problém, na který by se hodilo rakytník užít.

Rakytník příznivě působí na pružnost a průchodnost cév a srážlivost krve, povzbuzuje činnost jater a plic, vynikající je pro očistu organismu od toxických zplodin, zlepšuje stav kloubů při revmatismu, zvyšuje odolnost, regeneruje trávicí soustavu, má protinádorové účinky, snižuje hladinu cholesterolu, pomáhá při léčbě nachlazení, horečnatých stavech, virózách, chřipkách a vyčerpání, zlepšuje činnost slinivky a obnovu tkání po zranění, stimuluje imunitní systém ...atd....atd

...A KDE HO NAJDETE?

Kdo nemá rakytník na zahradě a chtěl by výrobky z rakytníku pravidelně užívat nebo zkusit, najde mnoho informací a posleze i velmi hodného, milého a ochotného pěstitele na internetu či přímo v Ohrazenicích u Turnova, kde se na ekoplanet snadno doptáte). Výrobky zde nejsou drahé, jsou čerstvé, domácí, přímo z rakytníkového sadu. Zkusíte to, určitě nebudete litovat! **EVA POKORNÁ**

SPORTOVNÍ NOVINY

● Sokol Přezletice – oddíl stolního tenisu

Sezóna krajské soutěže i okresních přeborů je v plném proudu; podívejme se krátce na výsledky našich 5 zástupců:

KRAJSKÁ SOUTĚŽ 2. TŘÍDA SKUPINA B

Po dokončení 19. kole se bohužel naše družstvo Sokol Přezletice propadlo na poslední 12. místo a se svými 8 body za 2 vítězství, 2 remízy a 15 proher ztrácí na vedoucí TJ Sadská B propastných 35 bodů. Na předposlední TTC Brandýs C ztrácí body jen dva, na další tři mužstva však ztrácí bodů více než 7. Náš tým má už jen minimální šanci na udržení se v této soutěži. Je to důsledkem odstoupení dvou hráčů základního kádru. Ale zároveň dostávají příležitost hrát tuto soutěž mladí hráči (Havazík O. Barták, Teplý ml.), kteří získávají zkušenosti a jsou příslibem do budoucnosti.

OKRESNÍ PŘEBOR 1. TŘ.

Zde naopak oddíl Přezletice B dosáhl po 21. kole na průběžné 1. místo, ke kterému mu pomohlo 49 bodů za 14 vítězství, 2 remízy a 3 prohry. O čtyři body vedou nad 2. celkem tabulky Čelákovice A, kteří mají ale o jeden zápas méně. Když se tomuto týmu podaří v posledním zápase porazit Mnichovice B, bude tento tým slavit postup do Krajské soutěže. Gratulujeme!!!

OKRESNÍ PŘEBOR 2. TŘ.

Zde po 18. kole jsou Přezletice C na 5. místě s 32 body za 7 vítězství, 2 remízy a 7 proher (stejný počet bodů má i Odolena Voda C, která je však horší o dosažené skóre). Přezletice D se propadly na předposlední místo s 24 body za 3 vítězství, 2 remízy a 11 proher, tabulku vede Brandýs B se 45 body.

OKRESNÍ PŘEBOR 3. TŘ.

V této soutěži hraje naše mládež, a tento tým se pohybuje ve spodní části tabulky.

BODOVACÍ TURNAJE MLÁDEŽE A KRAJSKÝ POHÁR

V kategorii dorostenců máme 4 zástupce, kteří se zúčastní krajských turnajů mládeže; zde jsou jejich umístění v žebříčku 58 účastníků po dosavadních turnajích: na 17. místě je O. Havazík, 25. místo zaujímá S. Teplý a o 53.-56. místo se dělí J. Potůček.

Kategorii dorostenek zastupuje pouze A. Hleděncová, na žebříčku 15 závodnic na 6. místě.

● Hanspaulka

V podzimní části roku 2009 dokázali borci SK RSC Přezletice zvítězit ve skupině J 8. ligy se ziskem 19 bodů za 9 vítězství, 1 remízu a 1 prohru. Tím si zajistili postup do 7. ligy pro jarní část hanspaulské soutěže v roce 2010.

Ve skupině C 4. veteránské ligy se „Stará garda Přezletice“ umístila na 4. místě se

ztrátou 5 bodů na postupové příčky týmy „Veteránů Dáblíc“ a „Konfliktu Praha 1984“ a i v jarní části roku 2010, tak bude nastupovat ve 4. lize.

● Přezletičtí sportovní střelci v plné přípravě

Oddíl sportovní střelců se intenzivně připravuje na mistrovství ČR 2010 ve střelbě ze vzduchových zbraní. Tato příprava nespočívá pouze v pravidelném tréninku střelby, ale sportovci musí nutně do svého trénování zařadit fyzickou přípravu a nápravná cvičení. „Fyzika“ je pro náš sport velice důležitá, protože se podílí nejvyšší měrou na psychické odolnosti každého sportovního střelce a je jedním z nejdůležitějších faktorů úspěchu.

Přípravné období nejsou ale jen tréninky, naši střelci se během této doby zúčastňují i velkých závodů v rámci celé ČR, kde si porovnávají své nastřílené body s výkonností svých největších soupeřů. Těchto závodů se účastní většinou třikrát během měsíce. Výsledkově se drží v první polovině startovního pole a na základě dosažených výsledků se někteří nominovali na nadcházející mistrovství České republiky – v kategorii dorostu bude mít náš oddíl pětičlenné zastoupení.

Tímto bychom chtěli popřát všem našim střelcům, kterým se podařilo na mistrovství kvalifikovat, aby se jim zde co nejlépe dařilo, splnili si svoje cíle a udělali tak radost nejen sobě, ale i svým trenérům. **JIRÍ NOVÁK**

TRADIČNÍ DĚTSKÝ KARNEVAL

Je již dlouholetou tradicí, že se v jednom z únorových víkendů u nás koná dětský karneval, který lehce převzal úlohu masopustního veselí. Letos maskovaná dětská zábava připadla na 28. února a měla být i takovým pěkným a dlouho očekávaným zakončením dlouhé a studené zimy. Den byl skutečně skoro jarní (bohužel jen jeden z mála, protože v březnu se zima vrátila naplno i se sněhem a tuhými nočními mrazy) a sluníčko vytáhlo ven na cestu do společenského sálu poctěte skupinky malých i velkých Přezletáků.

Jsou tři hodiny odpoledne a náš sálek doslova praská ve švech; není divu, vždyť

48 dětí plus miminka a rodičovský i prarodičovský doprovod zabere hodně místa. „Takže honem dofoť své ratolety a jdeme si hrát a soutěžit“ vyzývá Olina Hanzlíková všechny dospěláky. To bylo slovo do prance! Všechny děti se hned vrhly do hry a soutěžily doslova jako o život; samozřejmě jen ten pohádkový. Necelé tři hodiny se nesl ze sálu radostný i někdy

lehce pořouchlý (to když soupeř svou soutěž zkazil) smích a rozzářené dětské oči svědčily o tom, že si odpoledne užily ve „vší parádě“.

Poděkovat všem organizátorům je na závěr samozřejmostí, vždyť tolik času a energie, co vynaložily pro radost přezletických dětí, to si zaslouží velký dík. A přidají-li dospěláci i překvapění, kdy se mezi dětmi objevila pravá a nefalšovaná Saxana alias dívka na koštěti (ač na koštěti nepřiletěla) či urostlý náčelník indiánů a jeho věrný protějšek kovbojka Old Shaterhandová, je na smích vždycky zaděláno.

Závěrem ještě jednu „perličku“: já jako již „stará náplava“ mám fajn pocit z toho, že většinu dětí a jejich doprovod tvořily „náplavy“ (jak pravila starousedlice Olga Hanzlíková), které se tak zapojují do tradičního života naší obce a skutečně lze říct, že přezletické dětské akce jsou vyhledávaným trávením víkendového času ve společnosti svých blízkých i vzdálených, malých i velkých a dlouholetých i nových sousedů. **LC**

Sportu a hudby bylo dost, pojďme si zase zavzpomínat na „staré Přezletice“, které tak s láskou popisovala paní Adamcová. Přesto i v jejích vzpomínkách se najdou místa, o kterých ví někdo i něco navíc; a jedním z nich je rybník. A kdo jiný by ho měl znát „jako své boty“ než ten, pro kterého byl místem dětských her a kdo více než 50 let u něj přímo bydlí? Pondělním ránem jedu do Podskalí k panu Aloisovi Tupálkovi, máme na de-vátou domluvené „rande“.

Sedím u stolu a pan Tupálek u okna, za kterým je rybník v celé své zimní kráse. Venku mrzne jen praští, ale my sedíme v báječném teplíčku. Letošní rok prvně hřející plynové ústřední topení nechá bez husí kůže zavzpomínat i na tuhé mrazy v roce 1920, kdy bylo naměřeno až mínus 32°.

Přece jenom mi to nedá a začnu sportovní otázkou: ● **Užili jste si jako děti bruslení?** „No samozřejmě. Zima byla dlouhá a bruslilo se každou volnou chvíli. Když si vzpomenu, jak jsme měli každou brusli jinou, musím se smát. Jedna byla kulatá, nahoru zatočená a ta druhá pěkně rovná, krasobruslařská. Obě byly samozřejmě na kličku.“ ● **To musela být krása. Zima, sníh, za zahradou zamrzlý rybník, prostě ráj pro děti. To muselo být hezké dětství?**

Pan Tupálek se ale vrací vzpomínkami a moc se neusmívá. „No... Byly jsme čtyři děti, já byl nejmladší. Bydleli jsme ale na Čapárně, tady ještě žádné domy nestály, tam měl tatínek obuvnickou dílnu (už jsem doma, tatínek byl dle vzpomínek paní Adamcové jedním ze třech místních ševců). Ve 30. letech ale pověsil řemeslo na hřebík a začal pracovat jako obchodní cestující s obuvnickými kůžemi.“

● **A Vás nevedl k ševcovině?**

„To vůbec, tatínek ze mne chtěl mít zedníka. Vzpomínám si, jak jsem v 6.třídě sám nahazoval sklep; to abych získal ten správný fortel pro mé budoucí učení. Jenže to všechno dopadlo jinak... Tatínek během svého „cestování“ dostal tuberu a krátce nato pak zemřel... (bohužel i po tolika letech jsou vzpomínky stále čerstvé). Maminka chodila pomáhat sedláčkům a my děti jsme také musely přiložit ruku k dílu. Po základní škole jsem se začal učit u pana Semeckého ve Vínově holičem. Něco Vám ukážu.“

● **Po chvíli mi přináší svůj výuční list, který mu vystavil cech holičů, kadeřníků a vlásenkářů v Čakovicích v roce 1941; hotové umělecké dílo – vždyť posuďte sami.**

„A v roce 1942 jsem odjel pracovat jako tovaryš do Turnova. Jenže můj ročník 23 byl povolán k totálnímu nasazení a já pracoval v Kolbence. Pak už jsem se k holičství nevrátil a 48 let jsem pracoval v ČKD

Na slovíčko s...

PANEM ALOISEM TUPÁLKEM

Elektrotechnice jako zámečnick.“

● **Teď ale žijete u rybníka, dost daleko od Čapárny.**

„Pár let po válce jsem tady koupil parcelu a začal si stavět dům. Trvalo mi to docela dlouho, ale stavěl jsem ho celý vlastně sám. Je tu hezky, za zahradou rybník a když se sousemem pozorujeme třeba ledňáčka ...“

● **Rybník vzdycy vypadal takhle?**

„On původně sloužil jako „kaliště“ pro koně místních sedláků. Postavili hráz, co vede podél silnice a na ostatních stranách byly hráze přírodní; jen valy a křoví. Teprve na konci 60.let se v rámci akce Z postavily hráze na východním a severním kraji rybníka. Začali jsme v roce 68 a skončili 1972.“

● **Čtyři roky práce. To se ani nechce věřit.**

„Neměli jsme k dispozici moc mechanizace a to víte, práce ručně trvá. Vlastně jen na odstranění bahna jsme měli od JZD půjčené stroje a bagry nám zapůjčili dokonce z vojenské posádky v Brandýse. Vzpomínám si (smích), jak bagr zapadnul do bahna; vlastně se spíš utopil. Naštěstí se mu podařilo díky lanu uvázanému za starou smuteční vrbu zase z bahna vyjet. (když vidím oknem torzo poslední vrby, ani se mi nechce věřit, jaký to byl pevný strom)

Původní hráz opravil Stavební podnik Brandýs podle projektů bývalého předsedy stavební komise, ale ostatní dvě jsme stavěli sami svépomocí asi v 15 lidech. Všechno jsme „okoukali“ a pustili se do práce. Ručně jsme míchali beton na zpevnění a aby se dalo vůbec v rybníku pracovat, měli jsme od bývalých hospodářů půjčená čerpadla

na fekálie, kterými jsme přes noc vodu odčerpali a ve dne pracovali.“

● **A co ryby, ty tam nebyly?**

„Vždycky v rybníce nějaké byly. Ráno jsem je sesbíral, bydlel jsem přeci nejbliž a byla to taková malá odměna za noční obsluhu čerpadla. Byly tady i pěkné kousky, jedna ryba mi doslova rozmlátila košík.“

● **Vaše ulice se jmenuje V Podskalí. Kde jsou ty skály?**

„Byly vytěženy. Celá protější strana byla pískovcový lom. Za první republiky se těžilo od pomníků až po dům Hloupých, pak pokračovalo s těžbou JZD od bytovky až k domu pana Černého. Písek se používal na velké stavby v širokém okolí.“

● **Slyšela jsem, že se do bývalé pískovny vyvážely nebezpečné odpady? (ekolog se ve mně nezapře)**

„Tak to je pravda. V poslední, východní části lomu jsou asi tak ve 12-ti metrové hloubce uloženy sudy s barvami a olejem; JZD za odměnu poskytlo bývalý lom, pak se sudy zavezly zeminou. A na nich jsou postaveny nové domy. No...“

Čas při vzpomínkách letí jako splašený a naše hodinka se blíží ke konci. U silnice za rybníkem zrovna montují pracovníci elektrozávodu nové lampy pouličního osvětlení. Oba je pozorujeme a pan Tupálek spokojeně podotkne, že bude konečně v Přezleticích večer vidět:

„To je moc dobře. A musím říct, že jsme si tuhle se sousedy říkali, co jste za ty poslední roky udělali práce.“

Moc děkuji za všechny zastupitele, pohladilo to na duši a hned má člověk větší chuť do práce. LC

HISTORICKÉ DR(O)BEČKY

Snad už letošní zima nebude mít dlouhého trvání a silné dlouhotrvající mrazy zase dají pár let pokoj. Tuhá zima se štědrá sněhovou nadílkou ale není v naší obci ničím výjimečným. Paní Adamcová ve své knize Přezletice od starých časů vzpomíná:

„V roce 1929 byla jedna z nejkrutějších zim, co obec a celá republika pamatuje. Po krásném a velice příjemném počasí až do Silvestra (kdy chodili lidé ještě na trávu), se na Nový rok počasí náhle zhoršilo, začalo silně mrznout po celý leden. Dne 11. února byl v Českých Budějovicích naměřen největší mráz minus 37 stupňů. V polovině února se mrazy poněkud zmírnily, ale přesto mrzlo až do poloviny dubna. Stromy neměly možnost stáhnout mizu do kořenů a i mohutné silné kmene mrazem pukaly. Byly to takové rány, jako když střílí z děla. Tehdy se z 50% snížily stavy ovocných i ostatních stromů.“

Sedláci vozili děti do školy ve vozech zabalené do houní a do slámy, protože mrazivý vítr nebylo možné dýchat.

Další taková zima následovala v roce 1942 v době 2. světové války, kdy pro nedostatek topení byly vykáceny silné stromy ve Ctěnickém lese a všude v okolí... Do školy se nechodilo, jenom na 1 hodinu jednou za 14 dní pro úkoly. Také tehdy pomrzlo mnoho stromů a ptáků a zvěře v přírodě.“

„Podzim roku 1929 také nebyl pro lidi příznivý – už v říjnu napadlo 25 cm sněhu a brambory a cukrovka se dobývaly ze sněhu.“

Trochu to připomíná loňský rok 2009, kdy napadl sníh 15. října a způsobil zejména na severu Čech ohromnou kalamitu.

Mráz a sníh za oknem, to vše láká k posezení v teple třeba s knížkou v ruce. A proč nezkusit třeba nějakou z předminulého století, zvláště žil-li její autor za kopcem ve Starém Brázdímě. Kniha Vojtěcha Rakouse „Vojkovičti a přespolení“ popisuje dobovou češtinou běžný život židovských manželů ve vazbě na okolí a zejména pak na židovské tradice a svátky; jsou to v podstatě humoresky života našich sousedů.

Velmi zajímavá je zde předmluva, na kterou mne upozornil pan Ondřích (jenž mi knížku půjčil), kde je psáno: „Na svět přišel 8. prosince 1862 ve Starém Brázdímě (dnes osada obce Brázdím) u Brandýsa nad Labem jako Adalbert Österreicher; po letech zjistil, že rodové jméno správně zní Östreicher, a psal se taktó. Jeho otec Šalamoun, židovský chalupník, a matka Barbora, rozená Poláková, se měli při malém sedmistrychovém hospodářství co ohánět ve starosti o rodinu se sedmnácti dětmi. O svátcích chodil Adalbert s otcem do modlitebny v Přezleticích (které nejspíše byly předlohou jeho povídkových Vojkovic) a jedině školní vzdělání získal ročním navštěvováním židovské školy v Brandýse.“

V Přezleticích byla židovská modlitebna? A žily zde nějaké židovské rodiny? Ani paní Adamcová ve své knize na přezletické Židy nevzpomíná; výjimkou je kupec Weisbach. Z pozice kronikáře mne to zaujalo a kontaktovala jsem Židovské muzeum, jmenovitě pana Jiřího Fiedlera, který sestavil Encyk-

lopedii židovských obcí, sídlišť a památných míst na území ČR, a zeptala se ho na to, zda existovala v Přezleticích židovská obec či dokonce modlitebna. Zde je jeho odpověď:

„Moje odpověď bude celkem stručná. Vojtěch Rakous do svých povídek rád zasazoval jména existujících obcí (např. i v Železných horách nebo jinde) a psal o tamních synagogách, modlitebnách apod., ačkoliv v těch obcích nikdy nic takového nebylo. Tím dodnes máte hodně regionálních historiků, kronikářů a vlastivědných pracovníků.“

Zřejmě je to i případ Přezletic u Vínově. Nikdy jsem nenarazil na nějaký údaj o tom, že by v Přezleticích bývala židovská modlitebna (ačkoliv nějakou soukromou modlitebnu místnost v soukromém domě nelze ve 2. polovině 19. stol. vyloučit).

Matriční zápisy o přezletických žid. rodinách by měly být nejspíš v brandýšských žid. matrikách (ty jsou v Národním archivu, 1. oddělení, badatelům k dispozici).

Vojkovice jsou existující vesnice se synagogou (dnes je to zřícenina), leží ale poměrně daleko od Brázdima a Vašeho okolí. Takže místní jména se v Rakousově díle musí chápat víceméně jako fikce.“

V archivu jsem ještě nebyla, není čas, ale třeba se mezi čtenáři našeho Obecního zpravodaje najde někdo, kdo bude mít chuť a zájem zapátrat, zda v obci skutečně žily židovské rodiny a o výsledky svého pátrání se s námi podělí.

Za jakékoliv informace budu vděčná i já, Lída Červínová, kronikářka obce, mobil 605 218 826 a mail cervinova@prezletice.cz LC

PŘEZLETICKÝ HYDE PARK

Podolí, kousek od plaveckého stadionu. Bydlím tady 24 let. Jsou dva roky po Sametové revoluci. Mám malé dítě a přichází zima. Nad Vltavou mrzne jen praštit. Je mlhavý opar, bezvětří a jen v poledne vykoukne na malou chvilku slunce. Rádio hlásí nejvyšší stupeň znečištění ovzduší. Malé děti by neměly vůbec vycházet ven a nemá se ani větrat. Skvělé. Musím do poradny a syn začíná kašlat. No nic, ještě je doktorka na kopci na Pankráci.

Už druhý týden trávíme doma, počasi ani kašel se nelepší. Cítím doma kouř. V rohu pokoje souseďicím s vedlejším bytem je na zdi černé chmýří; smrdí to jako saze. Sousedka vedle topí uhlím. Kouř je cítit i z podlahy, parkety jsou rozeschlé. Co s tím?

Je jaro. Obkládáme zeď sádrokartonem a utěšujeme parkeť. Odjíždím na chalupu a vracím se s prvními zářijovými plísňovicemi. První podzimní inverze a první noční nekonečný kašel. Sousedka vedle stále topí; našťástí je zeď čistá. Z nábřeží je slyšet cinkot tramvají a nepřetržitý zvuk projíždějících aut; je jich nějak víc než loni. Zvuk kamionů se nese vltavským údolím až od Barrandovského mostu – vžum, vžum.

Noviny píšou o největších znečišťovatelích ovzduší: průmyslové podniky, auta a lokální topeniště.

Druhé dítě a další zima strávená převážně doma. Je krásně slunečno a větším pleny na balkón. Krásně uschly, ale jsou strašně cítit kouřem. Zbytky sněhu mají černé pihy. Už aby bylo jaro a mohli jsme na chalupu.

Další zima. Inverzních dní je nějak víc, kašlou oba dva kluci, přidává se atopický ekzém. Diagnóza alergologa – astma bronchiale. To má pomalu každé třetí dítě. Musíme používat „dejdhadlo“ s kortikoidy.

Jaro, léto, podzim, zima, jaro, léto, ...školkou starší syn studuje dálkově, už tam nebyl tři měsíce. Zkoušíme speleoterapii; tři neděle v ozdravně s pobytem v jeskyni. A opa-

Nemůžu dýchat...

kovat každý rok; tři roky po sobě. Nulový efekt.

Stěhujeme se na venkov. Je tu krásně, skoro pořád fouká vítr. Přišla zima. Vítr zmizel. Mrzne a je nízká oblačnost. Ráno větrám. Cítím

kouř; z komína domu na rohu ulice se valí žlutočerný dým. Ach ne! Plazí se naši ulicí; tlak vzduchu mu neumožní stoupat nahoru. Rychle okno zavírám. Kašel si nás zase našel. Opět noci bez spánku. Bronchoskopie a ph-metrie odhalují chronický zánět. Sláva, alespoň jasnější diagnóza.

Dlouhodobá cílená léčba spolu s růstem dětí mají snad efekt. Klepu na dřevo.

Končí první dekáda 21.století. Přichází globální oteplování, prý. Jisté je, že přišla zima. Mrzne jen praštit, sluníčko jsme neviděli už více než dva týdny. Musím odpoledne vyvenčit psy. Je čas návratů lidí z práce. První komíny o tom dávají vědět širokému okolí; strašný zápach.

Hygienici varují před největšími znečišťovateli ovzduší – jsoú to domácnosti, kde topí tuhými palivy. Je „petka“ s pilinami napuštěnými vyjetým olejem pevné palivo? A co sirnaté nekvalitní hnědé uhlí? Ale zase je levné...

Prodirám se kouřem. Málem se srazím s maminkou s malými dětmi. Jedno začíná kašlat. Strašný zvuk, ten znám. Kašle víc a víc. Každým nádechem inhaluje dávku dehtu a jiných „dobrot“.

Je to jako začarovaný kruh. Další generace vyrůstá a dýchat se nedá. Dokáže tomu někdo pomoci? Po mnoha desetiletích se objevuje „první vlaštovka“ – pravidelná kontrola „soukromých“ komínů i kotlů a následná možná pokuta. Zákon se připravuje a politici se jak jinak o něj hádají. Vyhraje zdraví nebo koryto?

Budou volby. Vede spíš koryto. Venku mrzne, je bezvětří, všude je sníh, je to jako zimní pohádka. ALE KDE JE SAKRA TEN ŠTASTNÝ KONEC?! LČ

BŘEZEN - MĚSÍC KNIH A ČTENÁŘŮ

Vážení čtenáři, v Přezleticích je každé pondělí od 16.00 do 18.00h otevřena Místní knihovna.

Ročně se ve spolupráci s knihovnou E. Petišky v Brandýse doplňuje kolem 100 ks knih pro všechny kategorie čtenářů. Začneme od těch malinkých, pro které jsou zde např. Bob a Bobek, králičí z klobouku, Hurvínkovy večerničky, Medvídek Pú, pro malé školáky máme velký výběr klasických i těch méně známých pohádek, pro větší děti čeká dobrodružná literatura jako jsou od J. Foglara – Svorní gambusini a jiné příběhy, Dobrodružství v temných uličkách, dále klasické „Verneovky“ včetně Tajemství Vilema Storitze, nebo pro dívky „dívčí romány“ o první láskách např. L. Lanczová – Všechno bude fajn, J. Dědková – Pralinka.

Také máme romány pro ženy, včetně Románu pro ženy, prostě krásnou literaturu jako takovou.

I přezletičtí zahrádkáři a kutilové nepřijdou zkrátka - pro začínající jaro jsou tu knihy o zahradě, pěstování pokojových rostlin i chovu zvířat.

Své místo zde má i literatura faktu a velké zastoupení tu mají knihy o životě slavných osobností.

Kulinářství a vaření na nás číhá skoro na každém televizním kanálu, proto mají i tištěné kuchařky své vlastní, i když malé, oddělení.

Pro milovníky historie naší obce a širokého okolí máme také nové vydání knihy – Brandejs nad Labem, město, panství a okres. První vydání této knihy bylo už

Již dlouhá léta je první jarní měsíc spojován s knihou, potažmo četbou, pořádají se knižní veletrhy na mezinárodních úrovních, kde malá i světově známá nakladatelství předvádějí své novinky na poli knižním a vše je doplňováno autorským předčítáním. Snaha „přitáhnout“ lidi a především děti zpět ke knížkám je v době počítačů velký úkol, přesto ne nespílitelný. Vždyť je to taková pohoda, schoulit se do křesla či na gauč s knížkou a nechat se unášet světem fantazie třeba do pohádky, do daleké i bližší historie nebo dokonce do budoucnosti.

Nadarmo se naříká, že kniha je (hned po psu) nejlepší přítel člověka, a proto by si měli lidé tyto „přátele“ hýčkat a obklopotovat se jimi. Bohužel cena knih v dnešní době je opravdu horrentní, ale existuje levnější řešení - stačí zajít přece do knihovny; i v té nejmenší místní si určitě každý dokáže vybrat. A zvláště má-li knížky na starost milá a vždy ochotná paní knihovnice. A to vše naleznete na Horní návsi, v bývalém statku u Křenů, kde i třeba na vás čeká paní Jarmila Malá, které vede naši knihovnu už od roku 1993. Dalí jsme jí slovo:

v r. 1913 a dočtete se tam mimo jiné o vzniku Přezletice, názvu obce i o postupném rozšiřování obce. (A na Obecním úřadě prodávají knihu – Přezletice od starých časů od rodačky Věry Adamcové-Patrasové.) Máme také knihu o Víně, Podolance, Dřevčicích.

Pro ty, co raději něco kratšího ke čtení, máme k dispozici na zapůjčení i časopisy: Bravo, Květy, Praktická žena a Sabrina.

Knihovna je samozřejmě vybavena počítačem s připojením na internet - ten lze bezplatně využít a případné informace si na místě vytisknout.

Věřím, že vás alespoň něco z mé nabídky zaujalo a tak se těším i na vaši návštěvu.

MALÁ JARMILA, knihovnice

MALÉ ZDROJE ZNEČIŠTĚNÍ

Každý z nás čte alespoň občas noviny či sleduje noviny televizní. Jistě nikomu neunikl tragický stav ovzduší v únoru letošního roku, kdy byly v Moravskoslezském kraji, Severních Čechách a v Praze **několikanásobně překročeny hygienické limity škodlivin v ovzduší.**

Situace letos je daleko horší než v 90.letech, ve kterých se začalo s intenzivní ochranou našeho ovzduší – výstavba účinných filtrů na komínech výrobních závodů a spaloven a omezení výfukových exhalací automobilů (katalyzátory). Oxidy uhličitě a uhelnatě se podařilo těmito opatřeními účinně snížit, bohužel však pouze u velkých znečišťovatelů.

Během posledních 20 let došlo k ohromnému nárůstu jednak dopravy, a to osobní i nákladní, jednak ke staveb-

nímu rozmachu -vznik průmyslových zón i velkých bytových komplexů a v neposlední řadě příměstských „satelitů“. To sebou přineslo neuvěřitelné množství PRACHU, jehož velmi jemné částice na sebe dokážou nabalit skoro vše, co se v našem ovzduší vyskytuje. A že to jsou průkazně jedovaté a rakovinotvorné látky, to při pohledu z okna do inverzí zasažené české kotliny asi nikoho nepřekvapí.

Jemné částice prachu PM 10 a PM2,5, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU) a těžké kovy – to vše představuje neuvěřitelnou „nálož“ pro náš organismus. Nálož je to bohužel časovaná s nepředvídatelným „místem a dobou výbuchu“. Je naprostá tragédie, že vše podstatné se děje uvnitř našeho těla, kam prostým okem nevidíme. No posuďte sami:

Jemné částice prachu a na ně navázané karcinogenní a toxické látky se vdechováním dostávají hluboko do plicních sklípků, kde se usazují, a dále mohou být krví přenášeny do celého organismu!!! Významný podíl na těchto emisích mají A TEĎ POZOR **neregulované spalovací zdroje pro vytápění domácností!** Už v roce 2007 se podílely

30 % na celkových emisích prachu v ČR

70 % na vzniku rakovinotvorných polycyklických aromatických uhlovodíků

přičemž silniční doprava se podílela 30 % na emisích prachu PM 2,5.

DĚLAJÍ VELKÉ PROBLÉMY

PAU vyskytují se ve výfukových zplodinách, v kouři z vytápění objektů, ve zplodinách z řady průmyslových oborů, elektráren či tepláren a vznikají převážně během nedokonalého spalování. V závislosti na obsahu těchto látek v ovzduší jsou kontaminovány rostlinné potraviny.

ČR se zařadila na čelo zemí EU s nejhorší kvalitou ovzduší. A to je více než alarmující! Naději na zlepšení by měl přinést nový zákon o ochraně ovzduší, který se konečně POPRVÉ zaměřuje i na kontrolu parametrů malých zdrojů pro vytápění domácností. Návrh zákona zavádí kontrolu technického stavu spalovacích zdrojů včetně stěrů z komína. Zní to jako rajská hudba, kdyby se podařilo najít účinnou zbraň na ty, jež špatným provozem kotle či kamen **obtěžují své sou-**

sedý zápacem a kouřem. Doposud byla tato situace neřešitelná, protože na postih soukromých osob za znečišťování ovzduší tak nějak náš současný právní systém pozapomněl. Návrh zákona počítá se zavedením poplatků za provozování neekologického vytápění, a to od roku 2015 a progresivním vzestupem (od 500,- do 3000,-Kč). Do té doby dává stát prostor všem na přechod k ekologicky šetrnějšímu vytápění.

To byla informace z ledna tohoto roku. Únorové zprávy z této oblasti už tak „skvělé“ nejsou. Moravskoslezský kraj podporuje kontrolu domácích zdrojů znečištění včetně poplatků, jenže současná vláda se staví PROTI, protože to „**by bylo narušení soukromí a soukromého vlastnictví osob**“. No hurá, soukromí nade vše!!! Ale to, že

znečišťovatel narušuje soukromí svým sousedům, to asi nikoho nahoře nezajímá. Blíží se volby, tak to teprve nikoho zajímat nebude, že?!

O víkendů troška sluníčka a s příchodem pracovního týdne opět nízká inverzní oblačnost a mráz. Kouř z komínů nemá kam stoupat, odráží se od tlakové „pokličky“ k zemi, na ulici, na chodníky, na zahrady. Cestou se oxidy uhliku a PA uhlovodíků nabalí na prach a tyto „lahůdky“ volně poletují pěkně nad zemí a jen čekají na nadechnutí, a ani nemusí být hluboké, třeba i vašeho dítěte. A že celou zimu kašle kašlem připomínající dušení těžkého kuřáka? Prosím vás z čeho, vždyť přece u nás v rodině nekouří?!

A plíce se dál pomalu a jistě zanášejí rakovinotvornými látkami... LČ